

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องกระบวนการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวพืชผักของเกษตรกรเพื่อการขนส่งทางอากาศจังหวัดเชียงใหม่ กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

สถานที่ดำเนินการวิจัย

สถานที่ดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เขตปลูกพืชผักตำบลสันผีเสื้อ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และเขตส่งเสริมการปลูกพืชผักของมูลนิธิโครงการหลวงรวมทั้งพื้นที่บริเวณใกล้เคียง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 119 ราย โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง ตามบัญชีรายชื่อเกษตรกรผู้ผลิตผักที่ใช้บริการขนส่งพืชผักทางอากาศจากคลังสินค้าการบินไทย ได้แก่ เกษตรกรผู้ผลิตผักในเขตปลูกพืชผักตำบลสันผีเสื้อ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และเขตส่งเสริมการปลูกพืชผักของมูลนิธิโครงการหลวงรวมทั้งพื้นที่บริเวณใกล้เคียง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้นเพื่อสัมภาษณ์ข้อมูลและลักษณะต่างๆ ของเกษตรกรผู้ผลิตผักและใช้บริการขนส่งพืชผักทางอากาศ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของเกษตรกรผู้ผลิตผัก ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส จำนวนสมาชิกในครอบครัว จำนวนแรงงานทำการเกษตร รายได้ของครอบครัวในรอบปี ความรู้ที่ได้รับในเรื่องการปลูกผัก การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว การฝึกอบรมประสบการณ์ในการทำสวนผัก ที่มาของเงินทุน พื้นที่ทำการเกษตร ลักษณะการถือครอง ประสบการณ์ในการขนส่งพืชผัก

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับต้นทุนการผลิต ผลตอบแทนที่ได้รับ ตลาดขายส่งพืชผัก ชนิดของพืชผักที่ผลิต ปริมาณพืชผักที่ส่งจำหน่ายโดยการขนส่งทางอากาศในรอบปีที่ผ่านมา ชนิดพืชผักที่ส่งจำหน่ายทางอากาศตลาดขายส่งพืชผักประจำ ความพอใจกับราคาพืชผักโดยการขนส่งทางอากาศ และผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของพืชผักในการขนส่งทางอากาศ กระบวนการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวพืชผักของเกษตรกรเพื่อการขนส่งทางอากาศ ได้แก่ การเก็บเกี่ยวพืชผัก การทำความสะอาด การตัดแต่ง การคัดเกรด การบรรจุหีบห่อ การลดความร้อน การขนส่ง และการเก็บรักษา ฯลฯ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในกระบวนการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวพืชผักของเกษตรกรเพื่อการขนส่งทางอากาศจังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการผลิต ปัญหาและอุปสรรคด้านการตลาดและปัญหาจากกระบวนการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวพืชผักของเกษตรกรเพื่อการขนส่งทางอากาศ รวมทั้งข้อเสนอแนะอื่นๆ

การทดสอบแบบสอบถาม

โดยการหาค่าความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา(Content Validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสร็จแล้วปรึกษาคณะกรรมการที่ปรึกษา และทดสอบกับเกษตรกร จำนวน 10 คน จากตำบลสันผีเสื้อ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งอยู่นอกเหนือจากกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา เพื่อนำแบบสอบถามไปปรับปรุงก่อนที่จะนำไปใช้จริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินเป็น 2 ขั้นตอนคือ

1. การเก็บข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data)

- 1.1 ประชุมชี้แจง แนะนำวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลแก่ผู้ช่วยวิจัยเพื่อให้ทุกคนมีแนวคิดในการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบเดียวกัน
- 1.2 ผู้ศึกษาและผู้ช่วยออกไปเก็บข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามกลุ่มประชากรทั้งหมด 119 ราย จากเกษตรกรผู้ผลิตผักในเขตตำบลสันผีเสื้อและเขตส่งเสริมการปลูกผักของมูลนิธิโครงการหลวงรวมทั้งพื้นที่บริเวณใกล้เคียงตามบัญชีรายชื่อจากคลังสินค้าการบินไทยภายในเวลาที่กำหนดแล้วนำข้อมูลไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

2. เก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) โดยรวบรวมเอกสารสิ่งพิมพ์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้นำไปวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป (Statistical Package for Social Science, SPSS) ซึ่งเป็นโปรแกรมวิจัยทางสังคมศาสตร์ ในการวิเคราะห์จะใช้สถิติเชิงพรรณนา หาค่าร้อยละ(Percentage) ค่าเฉลี่ย(Arithmetic Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation)

จากงานเขียนและงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นจะใช้เป็นแนวทางในการศึกษากระบวนการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวพืชผักของเกษตรกรเพื่อการขนส่งทางอากาศ เพื่อนำความรู้ที่ได้ไปส่งเสริมให้แก่เกษตรกรต่อไป